

IMATGES CONTEMPORÀNIES VI

19, 20, 21, 26, 27, 28/ 10/ 2010

Imatges Contemporànies és un curs anual, de caràcter divulgatiu, que pretén facilitar una sèrie de pautes de lectura per reflexionar sobre les pràctiques artístiques contemporànies. Les sessions del curs seran impartides per sis especialistes de diferents àmbits de l'art contemporani, com l'arquitectura, la fotografia, la cultura digital i el comissariat d'exposicions.

Activitat reconeguda com a formació permanent per al professorat per la UdL. Inscripció i matrícula: Centre d'Art la Panera, Pl.la Panera 2, 973 262 185, educaciolapanera@paeria.cat
Preu: 30 € / Termini d'inscripció: 8/10/10

PROGRAMA

Dimarts 19 d'octubre

De 19 a 21 h, Centre d'Art la Panera

[Izaskun Chinchilla, «Repercussió social i estètica de la crisi mediambiental en l'arquitectura»](#)

Dimecres 20 d'octubre

De 19 a 20 h, La Llotja de Lleida

[Pedro Vicente Mullor, «Fes alguna cosa més que fotos. Crea històries»](#)

Dijous 21 d'octubre

De 19 a 21 h, Centre d'Art la Panera

[Sergio Rubira, «RMS La Asociación: breu història de quatre comissaris»](#)

Dimarts 26 d'octubre

De 19 a 21 h, Centre d'Art la Panera

[Pau Alsina, «Art i mitjans digitals: passat, present i tendències de futur»](#)

Dimecres 27 d'octubre

De 19 a 21 h, Centre d'Art la Panera

[José Miguel Cortés, «La nit, última frontera de la ciutat»](#)

Dijous 28 d'octubre

De 19 a 21 h, Centre d'Art la Panera

[José Manuel Berenguer, «Art sonor. Entre l'objecte i el paisatge»](#)

Izaskun Chinchilla, «Repercussió social i estètica de la crisi mediambiental en l'arquitectura»

La crisi econòmica i la conscienciació mediambiental poden donar lloc a un canvi de paradigma arquitectònic. En els últims cinquanta anys, i sobretot en zones turístiques, s'ha donat una forta agressió al territori, propiciada per la bombolla immobiliària, que, en moltes ocasions, ha causat uns danys irreversibles en el territori. Aquesta situació ha provocat l'aparició de nous projectes arquitectònics que s'allunyen d'aquestes pràctiques i que s'ajusten al context paisatgístic i social, amb un clar compromís mediambiental. Projectes que van més enllà de premisses considerades en l'arquitectura com l'espai o la forma, i que permeten una nova forma d'exercir l'arquitectura, en què les paraules clau són *sostenibilitat, ecologia i participació social*.

Izaskun Chinchilla realitzà estudis d'arquitectura a la Escuela Técnica de Arquitectura de Madrid i des de l'any 2007 treballa com a professora associada de projectes a ETSAM. Paral·lelament imparteix classes en un màster de l'Institut d'Arquitectura Avançada de Catalunya (Barcelona). La seva obra ha estat esposada en diversos col·legis oficials d'arquitectura i universitats espanyoles. Ha participat en la V Biennal d'Art Contemporani de Berlín i a la V Biennal de Arquitectura i Disseny de Sao Paulo (2003).

Pedro Vicente Mullor, «Fes alguna cosa més que fotos. Crea històries»

Durant dècades la fotografia ha estat estudiada de forma estanca, impermeable a influències per part d'altres disciplines, ja fossin artístiques o no. L'estudi de la fotografia només té sentit des de fora de la mateixa fotografia, des d'una aproximació en constant desequilibri disciplinar i sota una insistent influència d'altres àrees de coneixement. Així, en contraposició al tradicional apropament teòric únic i singular que entén la fotografia com una cosa que «ha estat», existeix la necessitat d'adoptar actituds obertes que pensin la fotografia com una cosa que «és», «podria ser» o fins i tot que «encara no és». En aquest sentit, la relació de la fotografia amb el cinema, i viceversa, pot ajudar-nos a entendre la fotografia i a desxifrar-ne els diferents significats, usos i desusos en la societat actual, especialment en una època en què els límits entre la imatge-fixa i la imatge-moviment són cada vegada més borrosos.

Pedro Vicente és codirector del postgrau de Fotografia a l'Escola Superior de Disseny ELISAVA-UPF, professor visitant d'Història i Teoria de la fotografia a la University for the Creative Arts, Farnham, Regne Unit, i professor al màster de Fotografia de la UPF. El 2009 va ser director del simposi teòric del festival de fotografia SCAN 09 a Tarragona; el 2008 va codirigir les jornades de fotografia Pasar Pàgina, celebrades al MuVIM, València. És editor del diari acadèmic internacional de teoria de fotografia Philosophy of Photography publicat per Intellect Books a Londres, i recentment ha editat el llibre Instantàneas de la teoría de la fotografía (Arola, 2009).

Sergio Rubira, «RMS La Asociación: breu història de quatre comissaris»

Després d'una breu introducció sobre la història de les exposicions i a partir de l'experiència comissarial de RMS La Asociación i del comentari d'alguns dels projectes que han realitzat, s'analitzarà un dels molts modes possibles d'enfrontar-se a la professió de comissari d'art contemporani. S'insistirà en el concepte de treball en col·lectiu, en el procés que duu del projecte inicial a la seva realització final, en alternatives al dispositiu d'exposició tradicional i en la forma amb què pot establir-se un relat a través del muntatge expositiu. Es presentarà també el projecte més recent de RMS La Asociación, «RMS El Espacio», que, des de la independència, pretén convertir-se en un lloc per al debat sobre la pràctica artística actual, en un laboratori de projectes i en un punt de trobada a Madrid.

RMS La Asociación és una agència de producció cultural creada a Madrid el 1999 per Rocío Gracia, Marta Rincón, Sergio Rubira i Marta de la Torre. Les seves activitats comprenen el comissariat, la coordinació i producció de projectes expositius i editorials, l'elaboració i gestió de

projectes educatius, la comunicació a premsa especialitzada i la consultoria. Com a comissaris, els seus interessos s'han centrat en projectes vinculats al context en què es desenvolupen («MADRID_PROCESOS_REDES», El Águila, Madrid, 2006; «Entresijos y Gallinejas», CASM, Centre d'Art Santa Mònica, Barcelona, 2007; «Entornos Próximos», Artium, Vitòria-Gasteiz, 2008), la investigació d'altres narratives possibles de l'art contemporani («Sur le Dandysme Aujourd'Hui», CGAC, Santiago de Compostel·la, 2010) i la reflexió sobre el mitjà expositiu mateix («Zapping: una Exposición Portátil», ARCO, 2002, MUCA Roma, Mèxic D.F., 2003; «Arruinados», «OffLimits», Madrid, 2002; «Archivo VEO», www.rms.com.es/VEO, 2009, en preparació).

Pau Alsina, «Art i mitjans digitals: passat, present i tendències de futur»

En la present xerrada mostrarem, per un costat, els avantpassats històrics de les noves pràctiques artístiques vinculades a les tecnociències actuals; per l'altre, elaborarem un mapa de les diferents tipologies actuals, i també ens atrevirem a dibuixar les tendències actuals que preconitzen un futur encara per venir. Tot això ho farem des d'una visió històrica contrastada, basant-nos en les pràctiques artístiques, així com en les ciències i tecnologies implicades, desgranant les idees i els conceptes clau que ens permetin orientar-nos en la seva gran diversitat i complexitat.

Pau Alsina és doctor en Estètica i Filosofia de la Cultura per la UB. Actualment és professor dels estudis d'Arts i Humanitats de la UOC i director del postgrau d'Innovació cultural: arts, mitjans digitals i cultura popular, impulsat per la UOC i LABoral de Gijón. És director d'Artnodes, espai d'art, ciència i tecnologia de la UOC (www.artnodes.org); investigador del grup de recerca GRECS, sobre cultura, tecnologia i societat, i cofundador de YASMIN, xarxa d'art, ciència i tecnologia (ACT) dels països mediterranis, impulsada per UNESCO Digiarts, Leonardo/ISAST, Olats, Artnodes/UOC i Universitat d'Atenes. És membre del Consell Editorial del projecte LABS de Leonardo / International Society for the Arts, Sciences and Technology, i director de la versió en espanyol. Ha assessorat, en temes d'art, cultura i tecnologies digitals, la FECYT, l'Institut de Cultura de l'Ajuntament de Barcelona, l'EADC de la Generalitat de Catalunya, el Museo Nacional Centro de Arte Reina Sofía, la Junta de Andalucía o l'Ajuntament de Sabadell, entre d'altres. Recentment ha cocomissariat amb Josep Perelló l'exposició «Cultures de Canvi; Àtoms Socials i Vides Electròniques», per a Arts Santa Mònica.

José Miguel Cortés, «La nit, última frontera de la ciutat»

La nit a la ciutat és un escenari ric i polivalent, un espai públic difícil de qualificar o encotillar en què tot sembla que té un caràcter més fràgil i efímer, la qual cosa el dota d'una aura especialment suggerent. Parlarem de trobar, d'endevinar, de quina manera la nit –com un espai/temps determinat i diferenciat dels altres– és generadora d'un nou imaginari urbà amb els seus codis, les seves experiències i les seves fronteres més o menys específiques. En altres paraules, es tracta d'esbrinar de quina manera la nit modifica la percepció i les experiències de la ciutat, en redibuixa la geografia i en reconstrueix les seves diferents metàfores, entenen la nit com un conjunt d'hores en què s'amplia la imaginació i ens sentim més receptius a percepcions i sensacions que (des de la foscor regnant i lluny del fragor del dia) no podem captar només amb la visió. El paisatge nocturn de les ciutats no és un mer lapsus per preparar o esperar el nou dia que s'acosta, al contrari, durant la nit es practiquen noves capacitats, es creen diferents situacions i es posen en funcionament diversos itineraris que durant el dia ni es coneixen ni es contemplen.

José Miguel G. Cortés (València, 1955) és doctor en Filosofia i professor de Teoria de l'Art a la Facultat de Belles Arts de València. Ha estat director de l'Espai d'Art Contemporani de Castelló (EACC) des del 1998 fins al 2003. Ha escrit diversos llibres, com La ciudad cautiva. Control y vigilancia en el espacio urbano (2010), Espacios diferenciales. Experiencias urbanas entre el arte y la arquitectura (2008), Gilbert & George. Escenarios urbanos (2007), Políticas del espacio. Arquitectura, género y control social (2006), Hombres de mármol. Códigos de representación y estrategias de poder de la masculinidad (2004), Orden y caos. Una historia cultural sobre lo monstruoso en el Arte (1997, finalista Premio Anagrama de Ensayo), El rostro velado. Travestismo e identidad en el arte (1997) o El cuerpo mutilado o la angustia de muerte en el arte (1996).

Ha comissariat exposicions temàtiques, entre elles «Malas Calles», «Cartografías Disidentes», «En Qualsevol Lloc. En Cap Lloc», «Micropolíticas. Arte y Cotidianidad 2001-1968», «Contra la Arquitectura: la Necesidad de (re)Construir la Ciudad», «Lugares de la Memoria», «Ciudades Invisibles», «Héroes Caídos: Masculinidad y Representación». També ha comissariat exposicions individuals d'artistes com Jeff Wall, Pepe Espaliú, Gilbert & George o Christian Boltanski, entre altres.

José Manuel Berenguer, «Art sonor. Entre l'objecte i el paisatge»

Una de les qüestions més profundes que l'art sonor planteja és la de la caracterització formal dels sons amb independència de llurs funcions semàntiques, a vegades adquirides per convenció, a vegades, per la relació directa entre els sons i les causes mecàniques que en són l'origen. Aquesta via d'exploració du directament a la idea d'objecte sonor, tal com la va descriure Pierre Schaeffer en adonar-se que les fonts sonores perden importància relativa amb l'aparició dels altaveus i les altres eines de reproducció automàtica de sons. De fet, desapareixen i, amb elles, els antics significats dels sons, que, amb aquesta introducció tecnològica, esdevenen objectes d'un espai mental en què qualsevol operació lògica entre ells pot ser acceptada sempre que el plantejament artístic aconsegueixi integrar-la en el context d'un objecte sonor especialment complex: el paisatge sonor.

José Manuel Berenguer és director de l'Orquestra del Caos, amb seu al CCCB; director del Festival Música13, organitzat per Nau Còclea, Camallera. És consultor de so en sistemes multimèdia al GMMD-UOC i professor de So digital a ESDI-Universitat Ramon Llull. També col·labora amb altres universitats i institucions d'investigació artística, com MECAD, IUA-Universitat Pompeu Fabra, UPC, UAB i Elisava. Artista intermèdia, fundador de Còclea amb Clara Garí i també de l'Orquestra del Caos, col·laborador de l'Institut International de Musique Electroacoustique de Bourges (França), va ser el dissenyador i primer responsable del Laboratori de So i Música del CIEJ de la Fundació Caixa de Pensions i professor de Música electroacústica al Conservatori de Bourges. Actualment és president d'Honor de la International Conference of Electroacoustic Music del CIM/UNESCO, membre de l'Académie Internationale de Musique Electroacoustique/Bourges i de l'Acadèmia del Consell Nacional de la Música del CIM/UNESCO. La seva obra musical ha estat editada a Música Secreta, Hyades Arts, Chrysopée Electronique, Còclea.